

Heilsumál

ONGATIÐ HEVUR VERIÐ GJORT SO NÖGV FYRI AT BOTA UM KORINI HJÁ TEIMUM HEILSUVEIKU SUM HESI SEINASTU ARINI RÆTTULIGA BYRJAD UNDIR SEINASTA LANDSSTYRI OG HILDIÐ FRAM SIÐAN

Serstakliga útbýggjanin av okkara sjúkrahúsum er farin fram í størri mun enn nakraníð áður. Undir seinasta landsstýri eydnadist at útvega pening til nýggja landssjúkrahúsið. Avgjort varð at fara undir ríkissjúkrahúsið, og nú fer so øll henda útbýggjan fram. Eisini á øðrum heilsuokjum hevur verið og verður gjørt nakad munandi, og lætta er neyðugt, ti tað eru eisini onnur enn tey beinleiðis sjúku, ið samflagið hevur skyldu at taka sær av. Vit hava til tess okk-

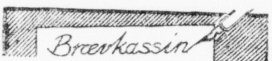
ara serforsorg, ið tekur sær av tilikilum málum. Niðanfyrir skulu vit visa á, hvussu nógvir tilikar sjúklingur vit hava. Fremra talið sigur frá stóðuni 1. jan. 1964 og seinra talið frá stóðuni 1. jan. 1965.

Sinnissjúk	74	75
Andsveik	130	139
Blind	8	6
Deys	12	16
Vamfar	9	10
Talvæð	8	26
Epileptikarar	5	5

Føroyum? Uppá forhond tækk fyrir svarid.

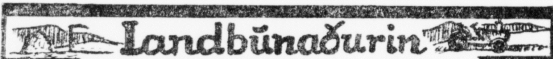
Ólavur.

SVAR: Teir fyrstu heilt smáu motoramir verða settir í føroysk fiskiskip í 1904. Ikki fyrr enn aftaná fyrra heimsbardaga kemur rættlig gongd á við størri motorum; men so seint sum fyrst í 1930'um vóru einstøk fiskiskip, sum framvegis ongan motor hevdu

Brevkassi Sosialsins

Tá tað hevði verið forvitnisligt at vita, loyvi og mætt at spyrja brevkaða blaðsins, hvussu langt tað er síðan, teir á fyrsta sinni fóru at brúka motorar í

Landbrúkksskúli — bókur

I mong ár hava menn talað um ein landbrúkksskúla. Eingin skúli kemur; men okkurt kundi to verið gjørt landbrúkinum til frama — eitt nú hetta »búnaðarmáður« skrivur til okkara:

Landbrúkksskúla tykist vera ógjortigt at fáa settan á stovn í Føroyum.

H.J. Jacobsen

Hetta latið eg to fara á hesum sinni, men loyvi mætt at triva í annan tætt, sum bæði figgarliga og á annan hátt lættiga kann loysast.

* Vit hava av og á hoyrt Hans J. * Jacobsen. Landbrúkksskúla

* hildið nakrar frálíkar fyrilestrar * um eplavelling, goymslu av eplum, * um, urtagarðsbrúk og annað. * Hetta er mikið gott, men bara at * hoyra hetta tað einu ferðina er * ov lítið — meginparturin verður * gloymur heilt skjótt. Hesi for * vitnisligu upplýsingar og hesi * góðu ráð frá kóna manna síðu * áttu at komið í bók, ti ivaleyst * vildu mangir menn fingið stóra * nyttu burtur úr einari tilikari * handbók. Vit kunnu fáa tilikar

* bókur aðrastaðni frá, men tær * hóska ikki við okkara viðurskifti * Eg sigi ti: * LATIÐ OKKUM FÁA EINA * FØROYSKA LANDBRÚKSS- * HANDBOK!

Veitst tú

AT ein menniskja vegrar minni við ekvator enn nakra aðra staðni í heimisem. Taan, ið vegrar 100 kg á póluum, vegrar eitt halvt kilo minni við ekvator. Hetta kemur av, at sentrifugalkraftin er mest á hesi breidd

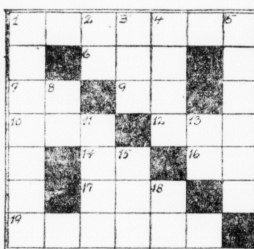
AT kanningar í Svøríki eru komnar til tað úrslit, at ein maður í meðal hevur 4 frakkar 5 klæðningar, 4 jakkar, 3 pór av brókum, 3 hattar, 5 pór av skóm, 10 slips og 12 skjúrtur. Svenskar kvinnur hava í meðal 5 kápur, 8 kjólar, 2 draktir, 5 skjúrt, 6 pór av skóm, 6 hattar og 12 blusur, jumpara og gensara.

AT bretsk hagtel vísa, at av øllum motorakførum eru tað motorsykklurnar, sum eru atvoldin til tær flestu koyrslysanlukurnar.

AT í tropiskum londum er tað ná túrligt at brúka hvít plegg á høvðinum; tey eru 21 ferðir kaldari enn tey svørtu.

AT í smákyktaheiminum er tað í allra flestu forom honkynið, ið ræður; hjá summum slegum smæðist »frúane« at eta mannin.

Krossorð

Vyir: 1) ovasti 6) drong 7) persónformavn 9) rómartöl 10) seyður 12) sign 14) stykkjamál 16) tóni 17) garn 19) vaggar.

Niður: 1) megi 2) felagsmerking 3) tóni 4) livir 5) streymur 8) ganga 11) á báti 13) drykkur 15) reglugerð 18) fornavn.

Skipafelagið Føroyar

greiðir allan fluttning

á sjógvi
á landi
í luftini

Břleggið ferðaseðlar

Pf. Skipafelagið Føroyar

TH. 1225

IRIS

Heitur matur — Smurt breyð

— Hjón verða skild, ti tað er onkur annar, og gift, ti tað er eingin annar!

Mamma: Fia, hvi í verðini rópar og skriggar tú soleiðis. Kanst tú ikki vera eins still og beiggi tin.

Fia: Tað er gaman í at vera stillur sum hann. Vit spæla mamma og pápa. Hann er pápi og eg eri mamma.

— Eg eri keddur av ti, gamli vinur, men eo má siga sum er. Kong min hevur í dag keypt sær ein nýggjan kjóla, og í morgin skal hon inn til konu tina at drekka kaffi.

— Fyrr stovnaði man heim og familju. Tað ger man framvegis — bara í umvendari raðfylgju!

Tveir menn komu at sita í sama rúmi umborð á Smiril og komu har at kennast á henda hátt:

— Orsaka, segði annar, tygum skuldi væl ikki verið úr Soldafirði — Nei, segði hin. — Sjaldsamt at vit skuldu hittast, ti tað eri eg heldur ikki.

Stjórin hevur bara tann feik, at hann ikki kann viðganga sínar egnu feilir.

TAÐ ER VERULEIKI

AT um »sjálfstýrislandsstýrið«, sum hevur seinkað øllum fram burði her á landi, hevdu vit longu havt fingið ein nýggjan »Smirile, eitt nýtt bjargingar- og vaktarskip og hin fyrra fjallasmogan í Norðoyum var liðug gjord.

tað aldri áður verið síður, at mál, sum kosta pening, hava verið viðgjord aftaná, at figgarlógin er liðug frá tinginum. Harav sæst gjølla, at landsstýrið als ikki hevur ætlað at koma fram við nokrum tiliklum uppskoti.

Men gleðiligt er tað, at tað endiliga eydnaðist okkum at draga teir so langt.

J. P. Davidsen: Hetta er tað vanligja, at vit javnaðarmenn megu draga hinar flokkarnar aftaná okkum. Fyrr móta vit harðari móttøðu; men at enda fáa vit (Framhald á 2. síðu)

Fornleivd í skattalógini

Húsbóndin var hann, ið skattin skuldi gjalda.

Seinri vóru tað arbeiðsförir menn, og eg haldi at tá maður var farin um tey seksstu slapp hann frá »politikarbeiði« og »skjótisjei«.

Húskallurin fekk lón um hon var lítill, og hetta at lón var lítill galt ikki minni fyrir arbeiðskonuna.

Til hetta skal sigast, at húskalla og arbeiðskonurbeiðini, fyrir kanska tey flestu komu at vera ein lærtið, um tey sjálvi settust í búgv.

Lónin í peningi var sera lítill, men tey fingi mat og klæðir og vóru sjálvi við at vinna og gera hetta.

Tað var minni at nýta pengar til ta, so ta væl var umfari kundi húskallurin draga saman av hesi lítlu lón, so tað kom at vera fyrir tey sprek hann mátti keypa, ta hann settist í búgv. Onkur var so væl fyrir at hann keypti sær ein gylt, men hetta vóru helst undantøk. Tað var nokk ikki so sjaldan, at bóndi, ið hevði góðan húskall, og hesin ta hann settist í búgv fekk dugnað frá bóndanum, hann settist á bóndanum jorð. Hetta rótti teir niðurstummann, og var hann so bónaaður hjá bóndanum. Hetta gekk ofta væl fyrir báðar partar í fyrsta lið, men í øðrum lið gekk ikki altíð væl, og læt tað fara, tað er ein onnur søga.

Arbeiðskonan mundi sjaldan kunna spara sær pengar saman, men tær vóru ikki fáar, ið gjordu

sær fitt av búnyttum og goymdu til tær settust í búgv, ella ætlaðu at setast í búgv, hvat sjálvandi ikki eydnaðist øllum. Slík er manna lagnað.

Nú er lítið og einki eftir av ti nevnt er omanfyri. Tað skal beina-vegin vera sagt, at arbeiðskonulónin helt sær órimuliga lág og leingi, og er helst ikki nakað at rósa av enn, eg veit ikki hvat hon er.

Nú um kona treingir til hjálpi, orsaka av heilsubreki ella øðrum, so má hon geva tað lón í kreyst og vistarhald. Hetta er rimuligt og retti, men ta skattast skal og árið er tí, so verður spurt, hvat hevur húsíð havt í inntøku?

Arbeiðskonulón og vistarhald skal ikki nevast, ti tað er, fyrir at tosa »finte« »luxuse«, men arbeiðskonan má eisini gjalda skatt. Hetta má so eita »luxusskatture«, ið hon skal gjalda.

Nú um skattainntøkan hjá manni og konu liggja niðanfyrir miðal, so má haldast at einki loypur av hjá teimum, og tey harav ikki kunnu brúka »luxuse«. Konan má stríðast til hon ikki kann meir. Hon kann altíð taka til tey ráð, at fara á Hvíldarheimið um hetta kann eydnast henni, men hvat so heima?

Eg eri ikki fyrir at spara teir í skatti, ið stóra inntøku hava, men um fólk við stórari inntøku

hava meira hjálpi í húsinum enn tey kundu hjálpt við so lati tey í Harrans navni hava tað, og hava loyvið at draga útreiðslurnar av inntøkuni, ti tey, geva harvið øðrum arbeiði, og tey gjalda árliga skatt av ti.

Um maður festur arbeiðskonu til at hjálpa sær, at ambæta neytunum, veit eg ikki betri, enn at hann kann draga lón og vistarhald frá sínum fjósroknskapi, og tað er beint, men einki fyrir arbeiðskonuna, ið inni starvast í húsinum. Um maður hevur eina gentu fleiri enn neyðugt á skrivstovu sínari,

hevur hann væl loyvi til at draga hennara lón av rakstrinum, og hvi ikki tað? Hon fær skatt av sínari lón.

Tit sum ráða fáa hetta rættað sum snarast.

Inntøkan hjá manni, ið gongur til fremmanda hjálpi í húsi hansara verður skatta dupult, hetta eigur ikki at vera. Hetta ger eisini at arbeiðskonulónin verður minni og arbeiði lítið virt. Hon er bara arbeiðskona, tað er markið samfelagið setur á tey menniskju tað kanska minst kann vera fyrir uttan.

Eín, ið ikki nýtur arbeiðskonu.

FRÁ LOGTINGINUM

MINSTALØN OG VIÐBÓT TIL FISKIMENN

Fyri javnaðarflokkin høvdu 3 talarar orðið. Poul Jacob Olsen, málbar seg soleiðis: Her er eitt uppskot frá landsstýrinum um kr. 1300 í minstuløn. Ja, endiliga hava vit javnaðarmenn fingið drigið teir so langt. Sum kunnugt lögdu vit uppskot fram um kr. 1500 í minstuløn og fleiri onnur mál til gagns fyrir fiskimenn og fiskivinnuna í síni heild. Men landsstýrið og tess flokkar eru konservativir og seta fótur í spenn í móti. Vit hava bukað á teir allan februar og allan mars og langt út í apríl, og endiliga nú í síðstu lotu, áðrenn tingið skal fara heim, hava vit fingið drigið teir so langt, at hetta uppskotið um kr. 1300 er komið fram á tingborðið. Annars hevur